

Sygn. akt VIII Ca 517/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący - Sędzia:	Marek Paczkowski (spr.)
Sędziowie:	Włodzimierz Jasiński Rafał Krawczyk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 5 września 2019 r.

sprawy z wniosku **Gminy R. z siedzibą w W.**

z udziałem **M. B.**

o zezwolenie na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego

na skutek apelacji uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie

z dnia 28 marca 2019 r.

sygn. akt I Ns 45/19

p o s t a n a w i a :

I. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 4. (czwartym) sentencji w ten sposób, że uchylić ten punkt;

II. oddalić apelację w pozostałej części.

/Sędzia Rafał Krawczyk/ /Sędzia Marek Paczkowski/ /Sędzia Włodzimierz Jasiński/

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 marca 2019 r. Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie:

- zezwolił wnioskodawcy Gminie R. z siedzibą w W. na złożenie do depozytu sądowego Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie pieniędzy w kwocie 22.000 zł jako ceny nabycia od M. B. dwóch działek o numerach (...) o łącznej powierzchni 0,2800 ha położonych w M.,
- ustalił, że kwota wymieniona w pkt. 1 postanowienia ma być wypłacona M. B. na jego wniosek po okazaniu wypisu aktu notarialnego rep. A nr (...) z dnia 5 lutego 2019 r. notariusza A. M. w W.,

3. wezwał M. B. do odbioru depozytu w terminie 3 lat pod rygorem orzeczenia przejścia depozytu na rzecz Skarbu Państwa – pocztą na adres uczestnika,

4. zasądził od M. B. na rzecz Gminy R. z/s w W. kwotę 100 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że wnioskodawca Gmina R. z/s w W. wniosła o zezwolenie na wpłacenie do depozytu sądowego kwoty 22.000 zł jako ceny nabycia od M. B. dwóch działek o numerach (...) o łącznej powierzchni 0,2800 ha położonych w M.. W uzasadnieniu wniosku podano, że M. B. zwrócił nabywcy cenę sprzedaży działek i oświadczył w formie pisemnej, że rozwiązuje akt notarialny z dnia 5 lutego 2019 r.

Z treści art. 467 k.c. wynika, że wniosek o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego może być uwzględniony w zasadzie w czterech przypadkach: gdy dłużnik nie zna osoby wierzyciela lub miejsca jego zamieszkania, jeżeli wierzyciel nie ma pełnej zdolności do czynności prawnych ani przedstawiciela uprawnionego do przyjęcia świadczenia, jeżeli powstał spor, kto jest wierzycielem i jeśli z powodu innych okoliczności dotyczących osoby wierzyciela świadczenie nie może być spełnione. W sprawie niniejszej wnioskodawca wykazał, że wierzyciel zwrócił uiszczoną cenę sprzedaży mimo ważności i skuteczności umowy sprzedaży działek. Sąd Rejonowy natomiast nie badał prawdziwości wniosku, tylko poprzestał na ocenie przytoczonych okoliczności, czy zezwalają one na złożenie pieniędzy do depozytu sądowego.

Z tych względów na podstawie art. 467 k.c. oraz art. 692 i 693¹ k.p.c. orzeczono jak wyżej.

O kosztach orzeczono zgodnie z art. 520 § 3 k.p.c., uznając, że do powstania kosztów doszło z winy uczestnika, który odmówił dobrowolnego przyjęcia zapłaty, a zatem postępował niewłaściwie w rozumieniu tego przepisu.

Apelację od powyższego postanowienia złożył uczestnik M. B. wnosząc o rozwiązanie aktu notarialnego z Gminą R.. W uzasadnieniu skarżący wskazał, że przedmiotowa nieruchomość jest przedmiotem zastawu, ponadto Gmina R. nie poniosła żadnych nakładów na rzecz budynku. Skarżący wskazał też, że w dniu podpisania aktu notarialnego z 5 lutego 2019 r. znajdował się pod wpływem silnych leków psychotropowych i przeciwbólowych.

W piśmie z dnia 12 maja 2019 r. skarżący sprecyzował, że zaskarża postanowienie Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie z dnia 28 marca 2019 r. w całości i wnosi o jego zmianę oraz uchylenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała uwzględnieniu jedynie w niewielkiej części.

Sąd Okręgowy co do zasady podzielił ustalenia faktyczne Sądu I instancji oraz ich prawną ocenę.

Zgodnie z art. 693¹ k.p.c. w postępowaniu o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku, ograniczając się do oceny, czy według przytoczonych okoliczności złożenie do depozytu jest prawnie uzasadnione.

Na tle wykładni przytoczonego przepisu wskazuje się trafnie na znacznie ograniczoną kognicję sądu w postępowaniu o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego. Aktywność sądu sprowadza się do oceny, czy przytoczone przez wnioskodawcę okoliczności uzasadniają zdeponowanie rzeczy. Wprost zostało wskazane, że sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku. Jak trafnie przyjmuje K. Markiewicz (w: Kodeks postępowania cywilnego. Tom II. Komentarz, pod red. A. Marciniaka i K. Piaseckiego, teza 2 do art. 693¹, Legalis 2016), przepis art. 693¹ k.p.c. co do zasady wyklucza prowadzenie postępowania dowodowego. Czynienie dystynkcji między okolicznością uzasadniającą złożenie a np. odnoszącą się do warunku jest sprzeczne z zasadami postępowania o złożenie przedmiotu do depozytu sądowego. Określenie "sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku" odnosi się do każdego elementu wniosku. Wprawdzie dopuszczalne jest stosowanie w tym postępowaniu art. 514 k.p.c. i wyznaczenie rozprawy bądź wysłuchanie uczestników na posiedzeniu lub zażądanie od nich

oświadczeń na piśmie, to jednak nie chodzi w tym przypadku o badanie prawdziwości twierdzeń wnioskodawcy, ale o ich sprecyzowanie, które pozwoli sądowi na ustalenie, czy zachodzą przesłanki decydujące o możliwości zdeponowania przedmiotu. Wysłuchanie nie stanowi jednak dowodu. Informacje uzyskane od uczestników, sprzeczne z twierdzeniami wnioskodawcy, nie mogą być podstawą ustaleń sądu.

W myśl art. 467 k.c. poza wypadkami przewidzianymi w innych przepisach dłużnik może złożyć przedmiot świadczenia do depozytu sądowego:

- 1) jeżeli wskutek okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności, nie wie, kto jest wierzycielem, albo nie zna miejsca zamieszkania lub siedziby wierzyciela;
- 2) jeżeli wierzyciel nie ma pełnej zdolności do czynności prawnych ani przedstawiciela uprawnionego do przyjęcia świadczenia; 3) jeżeli powstał spór, kto jest wierzycielem;
- 4) jeżeli z powodu innych okoliczności dotyczących osoby wierzyciela świadczenie nie może być spełnione.

W rozpatrywanej sprawie zachodziły podstawy do uwzględnienia wniosku wnioskodawcy na podstawie art. 467 pkt 4 k.c. Z przytoczonych we wniosku okoliczności faktycznych wynika jednoznacznie, że na mocy umowy sprzedaży z dnia 5 lutego 2019 r. zawartej w formie aktu notarialnego (Rep A Nr (...)) Gmina R. nabyła od M. B. nieruchomość położoną w M. o powierzchni 0,2800 ha. W tym samym dniu na konto bankowe uczestnika postępowania wpłacono została cena sprzedaży w kwocie 22.000 zł. Następnie, w dniu 11 lutego 2019 r. do Urzędu Gminy R. wpłynęło pismo uczestnika, w którym oświadczył, że rozwiązuje akt notarialny z dnia 5 lutego 2019 r. W dniu 11 lutego 2019 r. na konto Gminy R. wpłynęła też zwrócona kwota 22.000 zł. Powyższe okoliczności potwierdził sam wierzyciel, to jest uczestnik postępowania. Dokonując zwrotu przesłanej kwoty od dłużnika wierzyciel uniemożliwił mu wykonanie obowiązku zapłaty świadczenia pieniężnego tytułem zapłaty ceny. Zasadności wniosku nie podważa podnoszony przez uczestnika postępowania argument, że przedmiotowa nieruchomość jest obciążona prawem osób trzecich, Gmina R. nie poniosła żadnych nakładów na rzecz budynku, czy też, że w dniu podpisania aktu notarialnego z 5 lutego 2019 r. skarżący znajdował się pod wpływem silnych leków psychotropowych i przeciwbólowych. Uczestnik postępowania nie podważył prawnorzecowego skutku umowy sprzedaży w postaci przejścia własności nieruchomości na dłużnika. Istotne jest, co trzeba podkreślić, że w niniejszym postępowaniu, sąd nie prowadzi postępowania dowodowego, a rozstrzygnięcie oparte jest wyłącznie na twierdzeniach wnioskodawcy wskazanych we wniosku. Okoliczności te zaś uzasadniały uwzględnienie wniosku.

Apelacja zaś podlegała uwzględnieniu w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. W rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego w ogóle nie powinno być zawarte orzeczenie o kosztach. W postępowaniu o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sąd nie orzeka o kosztach tego postępowania - zgodnie z przepisem art. 693¹⁶ k.p.c. o kosztach sąd orzeka dopiero w sprawie o wydanie depozytu. W tym względzie powyższe prowadziło do uchylecia rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zawartego w zaskarżonym postanowieniu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt I. i II. sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. i art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

Sąd Okręgowy nie orzekał natomiast o kosztach postępowania apelacyjnego, jako że z uwagi na charakter postępowania uczyni to Sąd I instancji w orzeczeniu kończącym postępowanie o wydanie depozytu.

/Sędzia Rafał Krawczyk/ /Sędzia Marek Paczkowski/ /Sędzia Włodzimierz Jasiński/